

NASZ ŚWIAT

NR 80 (114) 2016

PAŹDZIERNIK

MIESIĘCZNIK DLA RODZICÓW DZIECI
Z PRZEDSZKOLA NR 24
W CHORZOWIE

14. PAŹDZIERNIKA

Z okazji Dnia Nauczyciela
życzymy takich myśli i marzeń
które dają się urzeczywistnić,
pięknych i szlachetnych pomysłów,
które podszeptuje serce,
cierpliwości i wytrwałości,
aby służba dzieciom
tym starszym i tym młodszym
zrodziła wiele szlachetnych owoców.

SPRAWY BIEŻĄCE

- 5.10.2016 - udział dzieci w Akademii Muzycznej
- 14.10.2016 - Święto Edukacji Narodowej
- 17-24.10.2016 - w grupie: „Tygryski” tydzień zabawy bez zabawki ,
czyli EKO ZABAWKA
- 24.10.2016 - udział dzieci z grupy „Pszczołki” w konkursie:
”Baśnie i legendy Polskie”
- 25.10.2016 - udział dzieci z grupy „Pszczołki” w konkursie:
”Drugie życie śmieci”
- PASOWANIE:
 - 20. 10. 2016 - uroczystość pasowania na „Zajączka”
 - 26. 10. 2016 - uroczystość pasowania na „Pszczołkę”
 - 27. 10. 2016 - uroczystość pasowania na „Misia”

Prowadzenie obserwacji pedagogicznych przez nauczycieli w grupach, konsultacje z psychologiem i logopedą oraz pracownikami Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

15.09. 2016 była Jesienna sesja zdjęciowa w październiku zapraszamy po odbiór zdjęć zgodnie z terminem podanym na tablicy ogłoszeń w przedszkolu.

WARTO PRZECZYTAĆ

Rozwój dziecka w wieku przedszkolnym

Wyróżnia się pięć następujących okresów rozwoju dzieci i młodzieży:

1. Niemowlęctwo – pierwszy rok życia
2. Wiek poniemowlęcy - od 1 do 3 lat
3. **Wiek przedszkolny - od 3 do 7 lat**
4. Młodszy wiek szkolny – od 7 do 11 - 12 lat
5. Wiek dorastania – od 12 – 13 do 17 – 18 lat.

Okresy te zostały wyodrębnione na podstawie trzech kryteriów:

- sposób i poziom poznawania i uświadamiania sobie przez dziecko otaczającej rzeczywistości;
- dominujący rodzaj działalności dziecka;
- specyficzne formy i metody oddziaływania wychowawczego.

Podstawą wyodrębnienia wieku przedszkolnego jako okresu rozwojowego jest:

- dominująca w tym wieku forma działalności,
- wyższy poziom uświadamiania sobie i poznania przez dziecko szerszego kręgu otaczającej je rzeczywistości.
- charakterystyczne warunki i sposoby wychowania stosowane w rodzinie i przedszkolu,

Rozwój psychiczny dziecka w wieku przedszkolnym jest ściśle związany z jego rozwojem fizycznym, rozwojem działalności, rozwojem kontaktów

społecznych. Istotną rolę w rozwoju dziecka oprócz osobistego doświadczenia odgrywa również naśladownictwo, które sprzyja wytwarzaniu się związków czasowych przy powtarzaniu słów i naśladowaniu czynności dorosłego.

Gotowość dziecka do podjęcia nauki w szkole uwarunkowana jest jego ogólną dojrzałością psychologiczną, umysłową oraz emocjonalno – społeczną.

Rozwój umysłowy

Rozwój różnorodnych form orientacyjno – badawczej działalności dziecka tworzy przesłanki do kształtowania się działań i umiejętności myślenia.

- Wrażenia i spostrzeżenia:

Narządy odbiorcze (receptory) u dziecka przedszkolnego są już całkowicie ukształtowane, funkcje analizatorów – jeszcze się doskonalą. Intensywny rozwój obserwujemy przede wszystkim w zakresie analizatora wzrokowego i słuchowego. Analizator wzrokowy dziecka doskonali się szczególnie w zakresie rozwoju ostrości wzroku, bystrość wzroku wzrasta w tym wieku o około 40%. Wzrasta także umiejętność barw i kształtów.

Rozwój analizatora słuchowego wiąże się ściśle z rozwojem mowy dziecka. W wieku przedszkolnym wrażliwość słuchowa dziecka wzrasta prawie dwukrotnie. Spostrzeganie pod koniec wieku przedszkolnego nabiera charakteru coraz bardziej zorganizowanego, celowego i odgrywa ważną rolę w całym rozwoju umysłowym dziecka.

Wyobrażenia postrzeganych wcześniej przedmiotów, zjawisk i czynności – stanowią podstawę treści orientacyjno – badawczej działalności dziecka, jego wiadomości o świecie.

Na początku okresu przedszkolnego dominuje u dziecka wyobraźnia bierna i mimowolna, mająca charakter odtwórczy. Duży wpływ na rozwój wyobraźni wywiera wychowanie artystyczne. Pod koniec tego wieku wyobraźnia dziecka staje się coraz bardziej twórcza i dowolna, zaczyna się też stopniowo uniezależniać od jego działalności.

- Pamięć i uwaga:

Rozwój pamięci dziecka zależy od warunków jego życia.

Wiek przedszkolny odgrywa ważną rolę w całym rozwoju pamięci człowieka. Pojemność pamięci u dziecka w tym okresie powiększa się

szybko, związana jest ona w dużej mierze z działalnością dziecka; najwięcej nowych faktów i słów zapamiętuje ono w zabawie. Początkowo pamięć ma charakter mimowolny, zaś pamięć dowolna zaczyna się dopiero rozwijać. Rozwój pamięci dowolnej u dziecka w tym wieku zależy w pewnym stopniu od właściwości uwagi i zmian jakie w nich zachodzą.

U dzieci w wieku przedszkolnym przeważa uwaga mimowolna; uwaga dowolna jeżeli nawet jest, to trwa bardzo krótko, jest rozproszona; dziecko nie potrafi się jeszcze przez dłuższy czas skupić na jednym przedmiocie.

- Mowa i myślenie:

Mowa dziecka stale się rozwija i wzbogaca, nie tylko ilościowo, ale i jakościowo – dziecko uczy się używać języka w poprawnych formach gramatycznych. Wraz z powiększającym się dzięki rozmowom z dorosłymi doświadczeniem dziecka, stopniowo kształtuje się u niego tzw. wycucie językowe.

Charakterystycznym zjawiskiem językowym dla tego okresu są neologizmy dziecięce „nowotwory” językowe (powstają na skutek niedostatecznego jeszcze opanowania przez dziecko fonemów i zastępowania niezbędnych – już przyswojonych). Rozwój mowy dziecka wiąże się ściśle z rozwojem myślenia. Mowa i myślenie rozwijają się w toku praktycznego działania spostrzeżeń dziecka.

Myślenie w wieku przedszkolnym nie stanowi jeszcze odrębnej i samodzielnej czynności poznawczej, podporządkowane jest praktycznym działaniom. Wiek ten charakteryzują dwa rodzaje myślenia: sensoryczno – motoryczne i konkretno – wyobrazeniowe.

Czynności dzieci w tym wieku stają się coraz bardziej złożone, ich realizacja wymaga zatem świadomości celu działania, a także namysłu, analizy sytuacji zadaniowej.

- Kształtowanie się pojęć:

Początkowo w umyśle dzieci nie funkcjonują jeszcze struktury pojęciowe, lecz równoważniki pojęć. Jest to okres tzw. przedpojęciowy i możemy w nim następujące etapy: synkrety, kompleksy, pseudopojęcia.

Tworzenie pseudopojęć przypada na wiek przedszkolny, stanowią one niezwykle ważny szczebel pośredni między kompleksowym a pojęciowym.

W tym samym czasie kształtują się także pojęcia potoczne, które dopiero w okresie późnego dzieciństwa w dalszych stadiach rozwojowych mogą

stać pojęciami naukowymi.

W procesie przyswajania pojęć dziecko przechodzi od pojęć prostych do coraz bardziej złożonych, lub od ogólnych do specyficznych (ujmowanie przedmiotów i zjawisk globalnie).

Wskaźnikiem poziomu opanowania przez dziecko jakiegoś pojęcia jest sposób jego określania, czyli zdefiniowania.

W wieku przedszkolnym przeważają definicje celowe, użytkowe i funkcjonalne, związane z subiektywnym, a niekiedy jeszcze egocentrycznym ujmowaniem świata.

- Czynności i operacje umysłowe:

Do czynności umysłowych, prowadzących do kształtowania pojęć zaliczamy:

- analizę (dzielenie całości na części składowe),
- syntezę (scalanie elementów w jedną całość),
- abstrahowanie (wyodrębnianie jednej lub kilku cech przedmiotu, lub zjawiska i pominięcie innych jego właściwości),
- uogólnianie (polega na ujęciu danej cechy jako wspólnej własności całej kategorii przedmiotów lub zjawisk),
- porównywanie (znajdowanie różnic i podobieństw między przedmiotami).

W wieku przedszkolnym przeważa ujmowanie różnic, gdyż dziecku trudno odszukać cechy wspólne lub „takie same wśród różnych”.

Omówione powyżej czynności umysłowe odrywają również ważną rolę w rozwiązywaniu problemów przez dzieci.

- Rozwój rozumowania i wnioskowania:

Pierwsze formy rozumowania i wnioskowania można zaobserwować już u małego dziecka, a rozwijają się one najszybciej w wieku przedszkolnym. Właśnie w tym okresie rozumowanie dziecka przebiega już nie tylko na podstawie wyobrazeniowej. Ważną rolę w rozumowaniu odgrywają symbole słowne.

- Rozwój emocjonalno – społeczny

W oparciu o elementarne, wrodzone, podstawowe emocje tj. gniew, strach, przyjemność, w toku rozwoju dziecka i obcowania z dorosłymi i innymi dziećmi, wraz z bogaceniem się jego doświadczenia kształtują się

w wieku przedszkolnym bardziej złożone, rozwinięte emocje, jakimi są uczucia.

Uczucia mogą być wyrazem stosunku dziecka do siebie, bądź wyrazem jego stosunku do otaczającego je świata. Zmiany i rozwój życia emocjonalnego dziecka następują dzięki procesowi uczenia się, dzięki kojarzeniu bodźców i sytuacji dotychczas obojętnych z takimi, w których dana emocja czy uczucie wystąpiło. W miarę rozwoju działalności, oraz w miarę tworzenia się u dziecka nowych zainteresowań, powstania nowych potrzeb, uczucia jego zmieniają się, przekształcają i rozwijają. Uczucia określone jako przyjemne tj: zadowolenie, radość, miłość, przyjemność – są bardzo istotnym czynnikiem normalnego rozwoju dziecka. Natomiast uczucia przykre – strach, złość, zazdrość – zwłaszcza kiedy są silne i częste, mogą hamować działalność dziecka a nawet opóźniać jego rozwój.

W wieku przedszkolnym przypada okres największego nasilenia strachu specyficznego w ramach prawidłowego rozwoju dziecka. Szereg zachowań emocjonalnych jest ściśle związane ze strachem, w tym sensie, że strach jest u nich elementem dominującym.

Do najważniejszych zaliczamy: nieśmiałość, zakłopotanie, zmartwienie, lęk.

Gniew, złość wywołują u dzieci przedszkolnych podobne przyczyny, co i w innych okresach, a więc przymus, ograniczenie swobody działania, zabranie ulubionej zabawki, nagana, kara, czyli sytuacje frustrujące.

Dość powszechnym uczuciem u dziecka w wieku przedszkolnym jest zazdrość, najczęściej o uczucia bliskich osób, czasami o inne dziecko – bardziej wyróżnione, czy zabawki. Zazdrość wywołuje silne napięcie i przejawia się w różnych formach zachowania się dziecka: w agresji, wrogości, przygnębieniu, niechęci, chęci zwrócenia na siebie uwagi.

Emocje, które staną się siłami dominującymi w życie dziecka, zależą głównie od środowiska, w jakim dziecko wzrasta, od stosunków łączących je z osobami znaczącymi, oraz od otrzymywania wskazówek jak należy kontrolować swoje emocje. Emocje, które uzyskały znaczenie dominujące, oddziałują na osobowość dziecka, a poprzez nią na jego przystosowanie psychiczne i społeczne.

Rozwój społeczny polega na zdobywaniu przez dziecko dojrzałości do współżycia w społeczeństwie. Dorośli wprowadzają dziecko w świat wytworów społecznych i uczą form zachowania przyjętych w danej kulturze. Grupą społeczną oddziałującą na przebieg socjalizacji jest przede wszystkim rodzina. Rodzice, a później wychowawcy i nauczyciele starają się za pomocą określonych oddziaływań tak kierować zachowaniem dziecka, aby przyswoiło te elementy roli, które w danym okresie ma pełnić.

W okresie przedszkolnym, obserwuje się wyraźny postęp w uspołecznianiu dzieci. Uczą się one przystosowywać do innych, brać udział w zabawach

grupowych, podporządkowywać prawidłom i przepisom obowiązującym w grupie. Ich udział w życiu grupy staje się aktywny. Rozwijają się u nich poczucie odpowiedzialności, samodzielność, umiejętność podporządkowania swoich działań określonej roli, umiejętność samooceny. Kształtują się uczucia przyjaźni do innych, potrzeba aprobaty, uznania i współdziałania. Osiągnięcie dojrzałości społecznej trwa przez wiele lat i wyznaczone jest prawidłowym rozwojem moralnym i właściwymi wzorcami wychowawczymi. Granice chronologiczne wieku przedszkolnego są umowne i płynne. Z obserwacji dzieci w wieku przedszkolnym możemy wnioskować, że bywają dzieci 3 – letnie, nie przystosowane do udziału w grupie przedszkolnej oraz dzieci, które mogą uczęszczać do szkoły przed ukończeniem 7 lat.

Każde dziecko rozwija się w nieco innym tempie, w odmiennych warunkach środowiskowych i wychowawczych, które jest odrębną indywidualnością, różni się od swoich rówieśników różnymi cechami fizycznymi i psychicznymi. Jednakże u wszystkich dzieci w tym okresie – pomiędzy 3 a 7 rokiem życia zachodzą pewne istotne zmiany w psychice, zmiany typowe i charakterystyczne wyłącznie dla wieku przedszkolnego, pozwalające wyodrębnić ten okres od innych okresów rozwojowych.

Literatura:

- M. Żebrowska (red.), Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży, Warszawa 1969
- K. Trybowska, Wiek przedszkolny (w:) Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży, M. Żebrowska (red.), Warszawa 1969
- M. Przetacznikowi, G. Makielo – Jarża, Psychologia rozwojowa, Warszawa 1977
- M. Przetacznikowi, G. Makielo – Jarża, Psychologia ogólna, Warszawa 1972
- M. Przetacznikowi, G. Makielo – Jarża, Psychologia rozwojowa i wychowawcza wieku dziecięcego, Warszawa 1985
- E. B. Hurlock, Rozwój dziecka, cz. 1, Warszawa 1985.

KĄCIK MALUCHA

Redaktor naczelny: mgr Małgorzata Nowak
Tel./faks: (32)249 30 71